

BÁO CÁO

Tổng kết 05 năm thực hiện Nghị định số 95/2016/NĐ-CP ngày 01 tháng 7 năm 2016 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực thống kê

Luật Thống kê năm 2015 được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, khóa XIII, kỳ họp thứ 10 thông qua ngày 23 tháng 11 năm 2015, có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 7 năm 2016. Để triển khai thi hành Luật Thống kê năm 2015 kịp thời, đồng bộ, thống nhất và hiệu quả, ngày 01 tháng 7 năm 2016, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 95/2016/NĐ-CP quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực thống kê (sau đây viết gọn là Nghị định số 95/2016/NĐ-CP).

Bộ Kế hoạch và Đầu tư báo cáo đánh giá kết quả 05 năm thực hiện Nghị định số 95/2016/NĐ-CP như sau:

I. TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI VÀ KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Tình hình triển khai

Ngay từ đầu năm 2016, Bộ Kế hoạch và Đầu tư (Tổng cục Thống kê) đã ban hành Quyết định số 15/QĐ-TCTK ngày 14 tháng 01 năm 2016 kèm theo Kế hoạch công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và tuyên truyền kiến thức thống kê năm 2016, trong đó giao Tạp chí Con số và Sự kiện phối hợp với Vụ Pháp chế và Thanh tra thống kê chịu trách nhiệm biên soạn, xuất bản tài liệu phổ biến, tuyên truyền Nghị định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực thống kê được Chính phủ ban hành.

Hàng năm, Bộ Kế hoạch và Đầu tư (Tổng cục Thống kê) đều ban hành Kế hoạch công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và tuyên truyền kiến thức thống kê, trong đó giao Cục Thống kê các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương phối hợp với Vụ Phương pháp chế độ Thống kê và Công nghệ thông tin (nay là Vụ Phương pháp chế độ và Quản lý chất lượng thống kê) và Vụ Pháp chế và Thanh tra thống kê thuộc Tổng cục Thống kê tổ chức các Hội nghị phổ biến Luật Thống kê, Nghị định số 94/2016/NĐ-CP ngày 01/7/2016 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thống kê, Nghị định số 95/2016/NĐ-CP ngày 01/7/2016 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực thống kê, Nghị định số 97/2016/NĐ-CP ngày 01/7/2016 của Chính phủ quy định nội dung chỉ tiêu thống kê thuộc hệ thống chỉ tiêu thống kê quốc gia và các văn bản liên quan cho đại diện các cơ quan, đơn vị có liên quan trên địa bàn tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (bao gồm các hội nghị lồng ghép).

Bộ Kế hoạch và Đầu tư (Tổng cục Thống kê) đã biên soạn và phát hành Sổ tay nghiệp vụ xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực thống kê năm 2017 (438 trang) và Tài liệu tập huấn nghiệp vụ thanh tra chuyên ngành thống kê năm 2018. Đây là những tài liệu hướng dẫn hữu ích giúp công chức được giao thực hiện nhiệm vụ thuận lợi trong việc tra cứu khi thực thi công vụ.

Năm 2018, Bộ Kế hoạch và Đầu tư (Tổng cục Thống kê) đã tổ chức Hội nghị toàn quốc về tập huấn công tác thanh tra; công tác phòng, chống tham nhũng; công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo, trong đó có nội dung tập huấn thực hiện Nghị định số 95/2016/NĐ-CP. Đối tượng tham dự hội nghị là Cục trưởng Cục Thống kê tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; đại diện lãnh đạo các đơn vị thuộc cơ quan Tổng cục Thống kê, các đơn vị sự nghiệp trực thuộc Tổng cục Thống kê; công chức làm công tác thanh tra chuyên ngành thuộc Tổng cục Thống kê và Cục Thống kê tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

Giai đoạn 2016 - 2019, Bộ Kế hoạch và Đầu tư (Tổng cục Thống kê) đã tổ chức các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng chống tham nhũng cho 63/63 Cục Thống kê tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, bao gồm tập huấn công tác thi hành Nghị định số 95/2016/NĐ-CP.

Ở cấp địa phương, các Cục Thống kê cấp tỉnh đã giao nhiệm vụ cho Phòng Thanh tra Thống kê thuộc Cục Thống kê tham mưu Cục trưởng Cục Thống kê công tác tuyên truyền, phổ biến Nghị định số 95/2016/NĐ-CP. Các Cục Thống kê thực hiện tuyên truyền, phổ biến Luật Thống kê, Nghị định số 95/2016/NĐ-CP và các văn bản liên quan khác đến công chức, người lao động thuộc cơ quan Cục Thống kê, các doanh nghiệp bằng hình thức thông qua các hội nghị tập huấn nghiệp vụ Tổng điều tra, điều tra thường xuyên và trong triển khai Luật Thống kê cho Lãnh đạo các sở, ban, ngành, người làm công tác thống kê sở, ban, ngành, xã, phường, thị trấn. Ngoài hình thức lồng ghép, một số Cục Thống kê cấp tỉnh thực hiện tuyên truyền thông qua gửi toàn văn nội dung của Luật Thống kê, Nghị định số 95/2016/NĐ-CP tới hộp thư điện tử của các doanh nghiệp trên địa bàn hoặc gửi kèm phiếu điều tra doanh nghiệp.

Sau 05 năm thực hiện, Nghị định số 95/2016/NĐ-CP đã góp phần nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước trong công tác thống kê, tăng cường kỷ cương, kỷ luật trong việc chấp hành pháp luật về thống kê của các cá nhân, tổ chức; đảm bảo thu thập, tổng hợp được những thông tin thống kê trung thực, khách quan, chính xác, đầy đủ, kịp thời; xử lý nghiêm mọi hành vi vi phạm hành chính trong lĩnh vực thống kê. Các cá nhân, tổ chức đã thực hiện việc theo dõi, ghi chép, tính toán các chỉ tiêu thống kê, chấp hành chế độ báo cáo thống kê kịp thời hơn, hạn chế việc can thiệp tùy tiện trong các báo cáo thống kê, đảm bảo tính trung thực, khách quan, chính xác, đầy đủ, kịp thời của số liệu thống kê.

Nghị định số 95/2016/NĐ-CP là cơ sở pháp lý quan trọng để hệ thống tổ chức thanh tra chuyên ngành và cơ quan, tổ chức có thẩm quyền làm căn cứ thực thi trách nhiệm thanh tra, kiểm tra, giám sát và xử lý các hành vi vi phạm pháp luật thống kê, bảo đảm pháp chế trong hoạt động thống kê. Thông qua công tác

thanh tra, kiểm tra, giám sát từng bước nâng cao ý thức chấp hành pháp luật về thống kê giúp cho việc chấp hành chế độ báo cáo thống kê và điều tra thống kê trung thực, khách quan, chính xác, đầy đủ và kịp thời hơn.

2. Kết quả thực hiện

2.1. Kết quả

- Toàn ngành Thống kê đã thực hiện 1.744 cuộc thanh tra, kiểm tra;
- Số cá nhân, tổ chức được thanh tra: 2.138 cá nhân, tổ chức;
- Số quyết định xử phạt vi phạm hành chính: 19 quyết định (trong đó, 05 quyết định xử phạt tiền và 14 quyết định xử phạt cảnh cáo);
- Số đối tượng vi phạm: 19 cá nhân, tổ chức (trong đó, 17 tổ chức và 02 cá nhân);
- Tổng số tiền xử phạt: 32 triệu đồng.

Đối với các bộ, cơ quan ngang bộ, sở và địa phương chưa xử phạt vi phạm hành chính về thống kê.

BẢNG TỔNG HỢP SỐ LIỆU VỀ CÔNG TÁC XỬ PHẠT VI PHẠM GIAI ĐOẠN 2016-2021

Năm	Tổng số cuộc thanh tra thực hiện (cuộc)	Xử phạt vi phạm hành chính			
		Tổng số đơn vị, cá nhân	Phạt tiền		Phạt cảnh cáo (đơn vị)
			Số đơn vị, cá nhân	Số tiền (Triệu đồng)	
A	1	2	3	4	5
Tổng số	1.744	19	5	32	14
6 tháng cuối năm 2016	276	6	2	10	4
2017	429	13	3	22	10
2018	357	0	0	0	0
2019	392	0	0	0	0
2020	317	0	0	0	0
6 tháng đầu năm 2021	158	0	0	0	0

2.2. Nội dung vi phạm phát hiện qua thanh tra, kiểm tra

a) Vi phạm các quy định về điều tra thống kê

- Công tác rà soát địa bàn và chọn mẫu

Việc rà soát địa bàn điều tra chưa kịp thời ở một số đơn vị đã ảnh hưởng đến công tác thu thập thông tin; còn tình trạng mất mẫu hoặc không tìm thấy đơn vị điều tra do đơn vị đã chuyển địa điểm.

Công tác chọn mẫu điều tra còn chưa đúng quy trình hướng dẫn của Phương án, chưa đảm bảo đúng số lượng hộ mẫu đã được chọn.

- Công tác tuyển chọn điều tra viên

Do khó khăn trong việc tuyển chọn điều tra viên nên một số Chi cục Thống kê buộc phải trung tập điều tra viên chưa đảm bảo yêu cầu trong một số cuộc điều tra; từ đó đã ảnh hưởng đến chất lượng thu thập thông tin thống kê.

- Công tác thu thập thông tin

Điều tra viên ở một số nơi thực hiện phỏng vấn không đúng quy định tại Phương án điều tra.

Việc tuân thủ quy trình điều tra, kỹ năng quan sát, phỏng vấn, khai thác thu thập thông tin của một số điều tra viên chưa tốt, đặc biệt những điều tra viên mới chưa có nhiều kinh nghiệm.

- Công tác kiểm tra, giám sát điều tra một số nơi chưa được tiến hành thường xuyên: Các khó khăn, vướng mắc của điều tra viên tại địa bàn điều tra chưa được hướng dẫn khắc phục kịp thời dẫn đến lúng túng trong xử lý tình huống; chưa kịp thời phát hiện được các sai sót, hạn chế của điều tra viên khi tiến hành điều tra tại địa bàn.

Còn hiện tượng công chức được phân công nhiệm vụ kiểm tra, giám sát chưa thực hiện hoặc thực hiện không đầy đủ Báo cáo kết quả kiểm tra, giám sát việc thực hiện nhiệm vụ được phân công theo quy định tại Quyết định số 126/QĐ-BKHĐT ngày 02 tháng 3 năm 2015 của Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê về việc ban hành Quy trình kiểm tra, giám sát thực hiện phương án điều tra và chế độ báo cáo thống kê.

b) Vi phạm các quy định về báo cáo thống kê

Vẫn còn hiện tượng doanh nghiệp chưa chấp hành nghiêm túc chế độ báo cáo thống kê. Qua thanh tra việc chấp hành chế độ báo cáo thống kê cơ sở theo Luật Thống kê và Quyết định số 77/2010/QĐ-TTg ngày 30 tháng 11 năm 2010 của Thủ tướng Chính phủ, Thông tư số 08/2012/TT-BKHĐT ngày 07 tháng 11 năm 2012 của Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Thông tư số 01/2019/TT-BKHĐT của Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư ngày 04 tháng 01 năm 2019 đã phát hiện một số hành vi vi phạm, cụ thể:

- Vi phạm chế độ báo cáo thống kê cơ sở theo Quyết định số 77/2010/QĐ-TTg ngày 30 tháng 11 năm 2010 của Thủ tướng Chính phủ:

+ Chỉ tiêu trong một số báo cáo còn thiếu, chưa đầy đủ;

+ Phương pháp tính toán, tổng hợp của báo cáo thuộc một số lĩnh vực còn chênh lệch giữa các kỳ báo cáo;

+ Thời hạn nộp một số báo cáo chậm so với kế hoạch được giao;

+ Một số biểu mẫu trong báo cáo thu thập chưa đầy đủ.

- Vi phạm chế độ báo cáo thống kê tổng hợp theo Thông tư số 08/2012/TT-BKHĐT ngày 07 tháng 11 năm 2012 của Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư:

+ Biểu mẫu báo cáo không đúng quy định: Đây là vi phạm khá phổ biến, tuy không gây hậu quả nghiêm trọng nhưng ảnh hưởng rất lớn đến công tác xử lý, tổng hợp báo cáo của cơ quan Thống kê.

+ Thông tin báo cáo chưa thống nhất giữa các nguồn số liệu, đặc biệt giữa các kỳ số liệu khác nhau như báo cáo tháng, quý và năm: Có sự chênh lệch giữa số lượng mẫu thực tế thực hiện với số lượng mẫu được giao dự toán.

- Vi phạm chế độ báo cáo thống kê ngành thống kê theo Thông tư số 01/2019/TT-BKHĐT ngày 04 tháng 01 năm 2019 của Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư:

+ Công tác nhập tin, sử dụng biểu mẫu báo cáo, sử dụng số liệu tổng hợp từ phần mềm để báo cáo vẫn còn một số sai sót, chênh lệch;

+ Thời hạn gửi báo cáo giấy đối với một số báo cáo còn chậm.

c) Vi phạm các quy định về phổ biến và sử dụng thông tin thống kê

Người sử dụng thông tin, số liệu thống kê còn hiểu sai, hiểu chưa đúng nội hàm các chỉ tiêu thống kê đã ảnh hưởng không ít tới hiệu quả của công tác phổ biến và sử dụng thông tin thống kê. Vẫn còn hiện tượng người sử dụng số liệu thống kê không ghi rõ nguồn số liệu hoặc chỉ ghi “theo số liệu thống kê” đã dẫn đến hiểu lầm số liệu thống kê. Ngoài ra, còn hiện tượng phổ biến thông tin thống kê không trích dẫn thời điểm, thời kỳ số liệu dẫn đến tranh luận thiếu chính xác do việc hiểu sai, hiểu chưa đúng số liệu thống kê. Tuy nhiên, việc thanh tra, kiểm tra đối với các đối tượng này chưa được thực hiện.

3. Một số tồn tại, hạn chế

Sau 05 năm thực hiện Nghị định số 95/2016/NĐ-CP, quá trình áp dụng quy định xử phạt vi phạm hành chính đã phát sinh những bất cập, vướng mắc gây khó khăn cho người có thẩm quyền trong công tác xử phạt vi phạm hành chính, cụ thể:

- Trường hợp cán bộ, công chức, viên chức thực hiện hành vi vi phạm thuộc công vụ, nhiệm vụ trong lĩnh vực thống kê được giao hoặc cơ quan nhà nước thực hiện hành vi vi phạm thuộc nhiệm vụ quản lý nhà nước về thống kê được giao thì không bị xử phạt vi phạm hành chính mà bị xử lý theo quy định của pháp luật về quản lý hành chính. Vấn đề này là một vướng mắc ảnh hưởng đến việc chấp hành Luật Thống kê, do việc cung cấp thông tin thống kê đầu vào chủ yếu là cá nhân thuộc các cơ quan nhà nước thực hiện.

- Chấp hành pháp luật về thống kê của các đối tượng chưa nghiêm, ngay cả khi đã bị xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực thống kê. Đối với các đối tượng bị xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực thống kê không chấp hành quyết định xử phạt, việc cưỡng chế cũng gặp nhiều khó khăn, nhưng các đối tượng vi phạm này trong lĩnh vực thống kê chưa được quy định việc công bố công khai trên các phương tiện thông tin đại chúng việc xử phạt đối với cá nhân, tổ chức vi phạm hành chính theo quy định tại Điều 72 Luật Xử lý vi phạm hành chính.

- Trong quá trình tổ chức thực hiện các nội dung quy định về xử lý vi phạm hành chính của Nghị định số 95/2016/NĐ-CP, chưa có sự phối hợp chặt chẽ và đồng bộ của một số cơ quan với các Cục Thống kê, dẫn đến việc chấp hành quyết định xử phạt của một số đối tượng chưa nghiêm túc, còn một số trường hợp chưa chấp hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính một cách đầy đủ.

- Việc xác định thời điểm để tính thời hiệu xử phạt vi phạm hành chính còn bất cập, lúng túng trong quá trình xử lý vi phạm. Hiện nay pháp luật chưa có quy định cụ thể về hành vi vi phạm hành chính “đang thực hiện”, hành vi vi phạm hành chính “đã kết thúc” dẫn đến khó khăn trong việc xem xét xử phạt vi phạm hành chính.

- Tổ chức bị xử phạt vi phạm hành chính chưa được quy định chi tiết trong Nghị định số 95/2016/NĐ-CP dẫn đến khó khăn trong việc xác định tổ chức bị xử phạt vi phạm hành chính.

- Một số thuật ngữ giữa các khoản của Nghị định quy định về thẩm quyền xử phạt của thanh tra chuyên ngành khác chưa đồng nhất với nhau.

- Việc quy định thẩm quyền xử phạt của chức danh Chánh thanh tra sở tại Nghị định chưa phù hợp với quy định của Luật Xử lý vi phạm hành chính và Luật sửa đổi, bổ sung Luật Xử lý vi phạm hành chính.

- Nghị định số 95/2016/NĐ-CP chưa quy định về phân định thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính.

- Nghị định số 95/2016/NĐ-CP chưa quy định thời hạn thi hành biện pháp khắc phục hậu quả nên sẽ dẫn đến việc khó khăn khi yêu cầu đối tượng bị xử phạt thi hành các biện pháp khắc phục hậu quả.

III. MỘT SỐ KIẾN NGHỊ

1. Đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến pháp luật về thống kê

Đề pháp luật về thống kê thực sự đi vào cuộc sống cần phải thường xuyên, liên tục thực hiện tốt công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật đến mọi đối tượng chịu sự điều chỉnh để thực hiện; giúp các đối tượng hiểu rõ số liệu thống kê do các cá nhân, tổ chức cung cấp chỉ sử dụng cho mục đích đánh giá và hoạch định các chính sách, chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Đồng thời, thực hiện tốt công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật về thống kê góp phần tạo niềm tin, sự yên tâm đối với các cá nhân, tổ chức cung cấp thông tin thống kê.

2. Tăng cường thanh tra, kiểm tra về lĩnh vực thống kê của bộ, ngành

Đề nghị các bộ, cơ quan ngang bộ, sở và địa phương tăng cường triển khai các cuộc thanh tra, kiểm tra về lĩnh vực thống kê của bộ, ngành mình.

3. Hoàn thiện đồng bộ các văn bản quy phạm pháp luật và văn bản pháp quy về thống kê

Ban hành Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 95/2016/NĐ-CP quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực thống kê

phù hợp với quy định tại Luật sửa đổi, bổ sung Luật Xử lý vi phạm hành chính và các quy phạm pháp luật khác.

4. Tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng

Tổ chức các lớp đào tạo, bồi dưỡng kiến thức cho người làm công tác thanh tra nhằm nâng cao nghiệp vụ và kỹ năng trong thực thi công vụ (bao gồm các công chức trong hệ thống thống kê tập trung và công chức làm thống kê của các bộ, ngành khác). *lu*

Nơi nhận:

- Chính phủ;
- Bộ Tư pháp;
- Bộ trưởng Nguyễn Chí Dũng (để b/c);
- Vụ Pháp chế;
- Lưu: VT, TCTK (06b).

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Trần Quốc Phương